

»ESFAHAN JE POL SVETA.« - ZNAMENITI STAVEK IZ 16. STOLETJA ŠE VEDNO ODMEVA MED VELIČASTNIMI PALAČAMI, MOŠEJAMI IN TRGI TEGA NESMRTNEGA MESTA. KRONSKI DRAGULJ STARE PERZIJE JE ENO NAJMOGOČNEJŠIH ISLAMSKIH MEST.

V osrčju današnjega Irana, pod obronki gorovja Zagros, se bohoto poldrugomilijonsko mesto. Drugačen od ostalih iranskih mest, bolj svetovljanski in nekoliko prefinjen s svojimi živahnimi bazarji, čudovitimi mošejami in bogatimi sprehajalnimi mostovi čez reko Zayandeh. Prestolnica Safavidske dinastije je doživela svoj zenit v času vladanja šaha Abasa I. v 16. in 17. st. Le-ta je dal mesto okrasiti z veličastnimi zgradbami, sponzoriral umetnost in kaligrafijo, miniature in slikarstvo. V njegovem času so v Evropi Perzijo zopet pojmovali kot politično velesilo, saj je bila številne vojne z Osmani in s tem rešila Evropo pred vse močnejšim prodiranjem le-teh na zahod.

Jagodni izbor prefinjene perzijske arhitekture je zbran na Imamovem trgu, ki s površino 500 x 160 metrov slovi kot drugi največji trg na svetu, krog in krog obdan z dvanadstropnimi kolonadami, nad katerimi se bohoto šahova palača, subtilno prefinjena pisana kupola mošeje Lotflah ter največičastnejša med vsemi, ogromna modra Imamova mošeja.

SREBANJE ČAJA IN KAJENJE VODNE PIPE

Šah Abas I. je nekoč z visoke terase svoje palače zadovoljno opazoval pisano življenje na trgu - vojaške parade, ognjemete, bogato blago nešteti trgovcev in urne jahače pri igri priljubljenega pola, še ene izmed njihovih iznajdb. Danes pa si kot navadni smrtnik in redke turist lahko privoščiš sončno dopoldne na strehi čajnice z razgledom na še vedno živahen trg. Med počasnim puhanjem aromatičnega pomarančnega tobaka, klokoтанjem mehurčkov v vodni pipi in srebanjem močnega domačega čaja z obal Kaspijskega jezera lahko opazuješ številne iranske družine, ki posedajo po trati ob fontanah. Ponosni so na svoje mesto in če se le da, si po obveznem fotografiranju z mobilniki, romantične duše privoščijo še vožnjo z lepo okrašeno kočijo okrog trga.

V arkadah, ki obkrožajo trg, se bohoto pisane

IRANA

v osrčju

trgovine z ročno izdelano keramiko, nakitom in miniaturnimi slikarjami ter bogate prodajalne pisanih perzijskih preprog, kjer kraljujejo eni najboljših »barantačev« v Aziji. Iračani so neverjetno prijazni in gostoljubni ljudje. Skoraj vedno, ko raztegneš svoj oguljeni zemljevid, v trenutku pristopi nekdo, ki ti v brezhibni angleščini ponudi svojo pomoč, morda celo prevoz in večerjo pri njem doma.

PETEK JE DAN ZA PIKNIK

Esfahan je raj za sprehajanje in brezhibno urejeni mestni parki so, kot tudi drugod po Iranu, prava duša mesta. V deželi, kjer je alkohol prepovedan, prav tako ples in zabave, kjer živijo ženske in moški ločeno javno življenje, so mestni parki s skrbno pokošeno travo, pisanim cvetjem, številnimi fontanami, klopami ter nežno glasbo, kraj za spoznavanje in preživljanje prostega časa. Še posebej ob petkih, ki je v Iranu dela prost dan, se ob urejenih bregovih reke Zayandeh in v parkih okrog veličastnih palač zberejo skoraj vsi prebivalci (najbolj zagreti si v parku postavijo skromne šotore že v četrtek zvečer). To je dan, ki je namenjen naravi in družinam, ki si v parke prinesejo velike preproge, hrano in gorilnike za čaj, loparje za badminton, knjige in vodne pipe. Ko pa se v poznih večernih urah še zadnji piknikaši odpravijo proti svojim domovom, za njimi ne ostanejo kupi smeti in nesnage, ampak le urejen park, ki bo zopet zaživel naslednji dan.

tekst & foto: Peter Erzen

